Strategisamling

man. 25. oktober 2021, 07.00 - 20.00
tir. 26. oktober 2021, 08.00 - 19.00

Leknes og Svolvær

Agenda

mandag 25 okt

07.00 - 07.05
5 min

1. Sak 21/66 Godkjenning av saksliste og innkalling.

Orientering *Ragnar Pettersen*

Hensikt:
Godkjenning av saksliste og innkalling, samt vurdering om styret er beslutningsdyktig, jfr.§12 i lov om Interkommunale selskap.

Forslag til vedtak:
Styret godkjenner innkallingen og sakslisten.

07.05 - 07.10
5 min

2. Sak 21/67 Protokoll fra møte 30.09.21, signert elektronisk.

Orientering *Ragnar Pettersen*

Protokoll er godkjent og signert i portal.

Forslag til vedtak:
Protokoll tas til orientering.

Orienteringssaker

07.10 - 07.30
20 min

3. Sak 21/68 Orientering om drift.

Orientering *Bjørn Ove Moum*

Hensikt:
Administrasjon ønsker å holde styret orientert om pågående saker i Iris Salten IKS.
Siden det er svært kort tid siden forrige møte, orienteres det direkte i møtet.

Forslag til vedtak:
Styret tar informasjon om drift til orientering.

Beslutningssaker

07.30 - 07.40
10 min

4. Sak 21/69 Styret i Iris sine forventinger til adm.dir. for 2022-2023.

Beslutning *Ragnar Pettersen*

Hensikt:
Styret signaliserte i juni møtet at en ønsket å formalisere styrets forventninger til ny adm.dir senere på året. Ikke minst for å forankre mål og retning fra rekrutteringsprosessen. Det er nå naturlig å stoppe opp og gjøre det i forbindelse med planlagte strategisamling.

Forslag til vedtak:
Styret har definert sine forventninger til Adm. dir for kommende 2 års periode i totalt 9 punkter som skal evalueres årlig.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

1. Det er behov for en konsolidering av IRIS konsernet etter en vedvarende vekstperiode på mange år.

2. Det er behov for økt kostnadsfokus i deler av konsernet.

3. Etter konsolidering skal det skapes ny bærekraftig vekst, som måles i en tredelt bunnlinje: økonomisk vekt, sosiale forhold og miljømessig påvirkning.

4. Nasjonale mål er 60% materialgjenvinning for husholdningsavfall og næringsavfall innen 2030 (Avfallsplan 2020-2025, Miljødirektoratet).

5. Styret ønsker at det skal være et godt samspill med eiere både politisk og administrativt.

6. IRIS konsernet skal en aktiv rolle i samfunnsutviklingen i Salten i forhold til ett stadig økende miljøfokus.

7. Skape en samlet ledergruppe i konsernet.

8. Etablere kultur for god involvering av organisasjonen i forbindelse med realisering av strategier og mål.

9. Iris skal ha en ledende rolle i teknologiutviklingen innenfor renovasjon og bærekraft i bransjen, bl.a mot Ny by - ny flyplass prosjektet i Bodø kommune.

21-69 Styret i IRIS Salten sine forventinger til adm.dir.pdf (2 sider)

07.40 - 08.05
25 min

5. Sak 21/70 Rolleavklaring og arbeids- og ansvarsfordeling mellom Iris Service AS og Iris Salten IKS.

Beslutning *Bjørn Ove Moum*

Hensikt:

Å avklare hvilken rolle Iris Service skal ta opp mot den offentlige renovasjonen, herunder også avklare myndighet og ansvar mellom styrene i Iris Salten og Iris Service.

Forslag til vedtak:

Ut fra drøftingene ovenfor er alternativ 1 «Flytting av utviklingsavdelingen til Iris Salten (ISA) som støttefunksjon for avfallsområdet», som den beste løsningen for å nå skisserte mål.

Iris Service (ISE) sin kjernevirksomhet er utførelse av Iris Salten sitt oppdrag innenfor husholdningsrenovasjon inkl. kontinuerlig forbedringsarbeid. I tillegg skal Iris Service implementere utviklingsprosjekter initiert i Iris Salten.

21-70 Rolleavklaring og arbeids- og ansvarsfordeling mellom Iris Service og Iris Salten.pdf (7 sider)

08.05 - 12.00
235 min

6. Sak 21/71 Eierskap i nye avsetningskanaler innenfor området ombruk og gjenbruk.

Beslutning *Bjørn Ove Moum*

Hensikt:
Iris har fått forespørsel fra gjenbruksprosjektene OMATT (Røde Kors) og Egna (Frem Bodø) om eierskap og eller samarbeid. Vi kan anta at det vil komme flere slike initiativer etter hvert, og det må avklares hvordan vi skal forholde oss til slike forespørsler.

Forslag til vedtak:
Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedtak formuleres etter gruppearbeid.

Sak 21-71 Eiersak i nye avsetningskanaler innenfor området ombruk og gjenbruk.pdf (7 sider)

12.00 - 12.45
45 min

7. Sak 21/72 Endring av fast tømmedag for husholdningsrenovasjon i Bodø.

Beslutning *Bjørn Ove Moum*

Hensikt:

Effektiv drift ved innsamling av avfall er en viktig forutsetning for å nå våre mål knytte til tredelt bunnlinje. Ruteoptimalisering gir

oss gevinst innenfor flere områder:

Økonomi: Reduserte kostnader som påvirker selvkosten positivt.

Miljø: Færre kjørte kilometer, bedre kundeopplevelse ved overgang til 14 dagers tømming om vinteren.

Sosial: Likhet mellom selskapene står sterkt i Iris, og en optimalisering av arbeidsdagen vil bidra til større likhet mellom sjåfører i konsernet.

Gjennomføring av ruteoptimalisering forutsetter en mere fleksibel henting av matavfall enn vi har i dag.

Forslag til vedtak:

Styret vedtar at driftsselskapet Iris Service AS skal tilrettelegge innsamlingsstrukturen for husholdningsrenovasjon slik at de på best mulig måte ivaretar økonomiske- sosiale- og miljømessige forhold. Dette medfører at matavfallet kan løsrives fra «fast» tømmedag som andre fraksjoner.

21-72 Endring av fast tømmedag for husholdningsrenovasjon i Bodø.pdf (3 sider)

Diskusjonssaker

12.45 - 12.55
10 min

8. Sak 21/73 Evaluering av vår visjon - gruppearbeid.

Diskusjon *Bjørn Ove Moum*

Hensikt:

Forslag til vedtak:

12.55 - 12.55
0 min

9. Sak 21/74 Evaluering av vår forretningsidè - gruppearbeid.

Diskusjon *Bjørn Ove Moum*

Hensikt:

Forslag til vedtak:

12.55 - 12.55
0 min

10. Sak 21/75 Evaluering av strategisamlingen

Beslutning *Ragnar Pettersen*

Hensikt:
Å gi styret og administrasjon tilbakemelding på gjennomføring av strategisamlingen.

Forslag til vedtak:

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Styret – Iris Salten IKS

Sak nr. 21-69 25.10.21
Beslutningssak

Styret i IRIS Salten sine forventinger til adm. dir for 2022 og 2023

I forkant av utlysning av stillingen som Adm. dir vinteren 2021 gjennomførte og sammenfattet Essensi på oppdrag fra styret en kravspesifikasjon for stillingen. Både styret, administrasjon og eksterne inviterte ressurspersoner bidro til denne.

Det vært en ekstraordinær arbeidssituasjon både før tilsetningen i mars 2021 og fram til nå, bl.a har det vært vakanse i økonomisjefstillingen fom mai 2021

Styret signaliserte i juni møtet at en ønsket å formalisere styrets forventninger til ny adm.dir senere på året. Ikke minst for å forankre mål og retning fra rekrutteringsprosessen. Det er nå naturlig å stoppe opp og gjøre det i forbindelse med planlagte strategisamling.

Styreleder har tatt utgangspunkt i kravspesifikasjonen som ble definert og kommunisert i forbindelse med tilsettingsprosessen og ber med dette styret drøfte, konkretisere, evt komplettere nye forventninger for deretter beslutte disse i strategimøtet 25 og 26. oktober.

Styrets føringer og forventning til Adm. dir i IRIS Salten.

1. Det er behov for en konsolidering av IRIS konsernet etter en vedvarende vekstperiode på mange år.
2. Det er behov for økt kostnadsfokus i deler av konsernet.
3. Etter konsolidering skal det skapes ny bærekraftig vekst, som måles i en tredelt bunnlinje: økonomisk vekt, sosiale forhold og miljømessig påvirkning.
4. Nasjonale mål er 60% materialgjenvinning for husholdningsavfall og næringsavfall innen 2030 (Avfallsplan 2020-2025, Miljødirektoratet).
5. Styret ønsker at det skal være et godt samspill med eiere både politisk og administrativt.
6. IRIS konsernet skal en aktiv rolle i samfunnsutviklingen i Salten i forhold til ett stadig økende miljøfokus.
7. Skape en samlet ledergruppe i konsernet.
8. Etablere kultur for god involvering og samhandling av organisasjonen.
9. Iris skal ha en ledende rolle i teknologiutviklingen innenfor renovasjon og bærekraft i bransjen, bl.a mot Ny by - ny flyplass prosjektet i Bodø kommune.

Når styret er omforent om overstående, så besluttes de som førende i tillegg til øvrige styrende dokumenter som styret har vedtatt eller kommer til å vedta fremover. Som f.eks strategiplaner, årsbudsjett, økonomiplan.

Adm.dir bes gjennomføre evaluering med styret vedr vedtatte forventningspunkter første gang senest i desember 2022 og dernest i forbindelse med strategisamling høsten 2023.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Styret forutsetter at mål og forventninger revideres og fornyes i løpet av 2023.

Forslag til vedtak:

Styret har definert sine forventninger til Adm. dir for kommende 2 års periode i totalt 9 punkter som skal evalueres årlig.

1. Det er behov for en konsolidering av IRIS konsernet etter en vedvarende vekstperiode på mange år.
2. Det er behov for økt kostnadsfokus i deler av konsernet.
3. Etter konsolidering skal det skapes ny bærekraftig vekst, som måles i en tredelt bunnlinje: økonomisk vekt, sosiale forhold og miljømessig påvirkning.
4. Nasjonale mål er 60% materialgjenvinning for husholdningsavfall og næringsavfall innen 2030 (Avfallsplan 2020-2025, Miljødirektoratet).
5. Styret ønsker at det skal være et godt samspill med eiere både politisk og administrativt.
6. IRIS konsernet skal en aktiv rolle i samfunnsutviklingen i Salten i forhold til ett stadig økende miljøfokus.
7. Skape en samlet ledergruppe i konsernet.
8. Etablere kultur for god involvering av organisasjonen i forbindelse med realisering av strategier og mål.
9. Iris skal ha en ledende rolle i teknologiutviklingen innenfor renovasjon og bærekraft i bransjen, bl.a mot Ny by - ny flyplass prosjektet i Bodø kommune.

Ragnar Pettersen
Styreleder

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Styret – Iris Salten IKS

Sak nr. 21-70 25.10.21
Beslutningssak

Rolleavklaring og arbeids- og ansvarsfordeling mellom Iris Service og Iris Salten.

Hensikt

Å avklare hvilken rolle Iris Service skal ta opp mot den offentlige renovasjonen, herunder også avklare myndighet og ansvar mellom styrene i Iris Salten og Iris Service.

Bakgrunn

Iris Service AS ble etablert for å ivareta innsamling av husholdningsavfall og drift av miljøtorg som en ordinær driftsorganisasjon. Utvikling av renovasjonsløsningene har tidligere vært gjort i Iris Salten. Etter ansettelse av ny daglig leder og utviklingsleder i Iris Service, har fremtidig utvikling av renovasjonsløsningen flyttet til Iris Service.

Dette var en ønsket retning av tidligere direktør for å legge utviklingsarbeidet nærmere Iris Service, og samtidig ta morselskapet opp på et overordnet nivå for å følge opp øvrige datterselskaper.

Men utviklingsarbeidet i Iris Service harmonerer ikke med selskapets vedtekter. Det er også andre arbeidsoppgaver og prosesser som oppfattes som kompliserte og uavklarte som presenteres senere i saken.

Saken ble diskutert i vårt styre i januar 2021, for å gi innspill for videre arbeid internt. Administrasjon har arbeidet videre med saken internt for å belyse fordeler og ulemper med alternativ organisering, med bred involvering av alle selskapene gjennom ett fellesmøte. I tillegg har Iris Service hatt et internmøte uten at nye argumenter er meddelt.

Saken nedenfor oppsummerer det vi har kommet frem til med forslag til vedtak.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Saken
Hvordan løses offentlig renovasjon i dag?:

Kommune

- Har ansvaret for at kommunen har et lovpålagt tilbud.
- Har med selskapsavtalen og renovasjonsforskriften delegert det kommunale ansvaret til Iris Salten IKS.
- Kommunen forholder seg til Iris Salten IKS.
- Kommunestyrene vedtar renovasjonsgebyrene.
- Kommunestyrene vedtar renovasjonsforskriften.

Iris Salten

- Har ansvaret for renovasjonen i Salten gjennom selskapsavtalen.
- Sender ut renovasjonsgebyr på vegne av kommunene i Salten. Har legalpant
- Kundeforholdet «eies» av Iris Salten.
- Legalpanteretten ligger i Iris Salten.
- Har ansvaret for overordnet planlegging av renovasjonsordningen i Salten.
- Legger frem budsjett og økonomiplan for representantskapet.
- Eier alle anlegg og infrastruktur (inkl. dunk og containere).
- Finansierers i Kommunalbanken med sikkerhet i garanti fra kommunene.

Iris Service

- Drifter offentlig renovasjon i Salten.
- Innsamling, miljøtorg og kundesenter.
- Utarbeider budsjett for sitt område.
- Eier alle driftsmidler foruten infrastruktur som dunk og containere.
- Finansierer biler og utstyr i det ordinære bankmarkedet.
- **Har i 2020 fått tilført ansvar for utvikling av offentlig renovasjon i Iris Salten gjennom en egen stilling.**

Historikk – gjennomgang av prosessen mellom Iris Salten og eierne i 2018 og 2019.

Organiseringen av Iris Salten var på dagsorden i 2018 og 2019, hvor eiere og styret jobbet tett med formål å avklare om dagens organisering er den beste for å utføre oppdraget til Iris Salten. Deloitte ble benyttet som ekstern part, og det ble utarbeidet tre rapporter:

- Juridiske rammebetingelser.
- Vurdering av dagens organisering i Iris konsernet.
- Økonomisk effekt av potensiell deling av Iris Salten i to separate IKS – hvor Iris Service AS omdannes til et frittstående IKS.

<u>Oppsummering av rapportene:</u>

- Iris Salten sin organisering er i tråd med eventuelle endringer i Kommuneloven og IKS-loven.
- Blandet virksomhet gir synergier som gir økonomiske fordeler.
- Blandet virksomhet kan føre til dårligere konkurranse.
- Iris Salten har gode instrukser: Styrets arbeid, daglig leder, eierstrategi, valgkomiteens arbeid.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

- Markedsinvestorprinsippet kan i enda større grad tas inn i prinsippene om avtalene mellom selskapene.
- Avtalene mellom selskapene er gode.
- Styringsdokumenter og instrukser gjennomgås av styret jevnlig.
- Mange ressurser brukes formelt og uformelt på tvers av selskapene.
- Omorganisering ble vurdert:
  - Økte kostnader med kr 3,2 mill.
  - Omstillingskostnad på kr 2 mill.
  - Mister synergieffekter

Som resultat av gjennomgangen gjorde eiermøte følgende konklusjoner:

- Det skal ikke gjøres noe med Iris sin konsernstruktur
- Ansvaret for renovasjonene i Salten ligger i Iris Salten IKS, og ikke i datterselskapene.

Utfordringer med dagens organisering med utviklingsavdeling i Iris Service

Dagens vedtekter i Iris Service AS

Dagens vedtekter ivaretar ikke den nye arbeidsoppgaven som er tillagt Iris Service – «utvikling av fremtidige renovasjonsløsninger».

4. Selskapets formål.

Iris Service AS utfører de lovpålagte og gebyrfinansierte renovasjonstjenestene i Salten. Under dette ligger innsamling av avfall, drift av miljøtorg og andre anlegg, samt administrasjon av tjenesten.
Oppgaven er tildelt selskapet som enerett fra morselskapet Iris Salten IKS.

Praktiske utfordringer i dagens organisering.
Dagens organisering gir en del praktiske utfordringer mellom Iris Salten og Iris Service.

- Uklarhet rundt hvem som planlegger og utvikler offentlig renovasjon, hva innebærer dette og hvor går skillene?
- Hvem har ansvar for fremtidig utvikling av renovasjonsløsningen?
- Kommunikasjonsavdelingen er lagt til Iris Salten, men utviklingsavdelingen er lagt til Iris Service – Denne organiseringen kan gi usikkerhet rundt hvilke mål kommunikasjonsarbeidet skal bygge opp under, og hvor myndigheten til å prioritere kommunikasjonsressursen for husholdningsrenovasjonen ligger.
- 2 styrer – hvem bestemmer hva, hvilken myndighet har egentlig ISE-styret ut over drift? Må beslutninger ut over ordinære driftsrelaterte saker uansett videre til Iris Salten styret?
- Dagens deling gjør at vi har to selvkostregnskap som slås sammen til ett. Vanskelig å unngå når gebyrinntektene er i Iris Salten, og Iris Service har egne næringsinntekter.
- Utbyggingsprosjekter – ISA har ansvaret, men det er naturlig å inkludere ISE som sitter tettere på driften i prosjektene.
- Begrenset mulighet for å bygge egenkapital i Iris Service, gir utfordringer med finansiering av selskapet.
- Utvikling av renovasjonsløsninger for eksempel for «ny by» eller andre innsamlingsløsninger omfatter også Iris Produksjon og Iris Retura – dette underbygger at utvikling er en fellesoppgave på lik linje med HR, økonomi som i dag er lagt til Iris Salten.
- Administrative uklarheter

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

- I budsjettarbeidet: uklarheter rundt enkeltposter om hva som skal i hvem sitt budsjett
- Hvem bestemmer hva av ønskede investeringer og forbedringer?
- Hvem betaler hva?
- Hvem eier hva?
- DL og administrasjonen i ISE opplever ofte å måtte spørre økonomisjef om ting knyttet til punktene over da det ikke er et helt klart skille.

Utfordringene ble diskutert i vårt styre i januar 2021, for å gi innspill for videre arbeid internt. Administrasjon har arbeidet videre med saken internt for å belyse fordeler og ulemper med alternative organiseringer, med bred involvering av alle selskapene gjennom ett fellesmøte. I tillegg har Iris Service ha et internmøte.

Mulige løsninger:
Administrasjonen har vurdert fire ulike alternativer:

Alternativ 1: Flytting av utviklingsavdelingen til Iris Salten (ISA) som støttefunksjon for hele avfallsområdet. Iris Service (ISE) blir en organisasjon med drift som kjerneområde. Forbedringsarbeid vil også inngå her.
Alternativ 2: Fusjonere Iris Salten og Iris Service.
Alternativ 3: Dagens ordning med ulike avhjelpende tiltak.
Alternativ 4: Dagens organisering med samme styre i Iris Salten og Iris Service.

Alternativ 1: Flytting av utviklingsavdelingen til Iris Salten (ISA) som støttefunksjon for hele avfallsområdet. Iris Service (ISE) blir en organisasjon med drift som kjerneområde. Forbedringsarbeid vil også inngå her.

Utfordringer:
- Styret i ISE kan oppfatte seg som unødvendig ved at det kun er driftsrelaterte saker som behandles.
- Lengre avstand mellom Utviklingsavd. og operativ drift.

Løsninger på utfordringen:
- Klarere rammer for ISE sitt arbeidsfelt vs. ISA ift. definisjon på Utviklingsarbeid.

Fordeler:
- **Sikrer overordnet mål for eiere.**
- **Sikrer overordnet mål for styret i ISA**
- Forankring av utviklingsarbeid er ivaretatt i ISA.
- **Ingen organisatoriske barrierer som begrenser samarbeidet mellom utviklingsavdelingen som støttefunksjoner som kommunikasjon og IT.**
- Mulighet for å bygge en større utviklingsavdeling med oppgaver innenfor bærekraft og gjenbruk/ombruk.
- ISE drifter iht. dagens vedtekter.
- Opprettholder ISE som egen resultatenhet.
- Utviklingsavdelingen kan i større grad oppnå synergier for IP og RI innen avfall.

Ulemper:
- **Styret i ISE blir kun et driftsstyre.**
- **Lengre avstand mellom utviklingsavdelingen og operativ drift i ISE.**
- Dagens regnskapsmodell er uendret med to separate selvkostregnskap.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Alternativ 1 ivaretar overordne mål for eiere og styret om nærhet til fremtidig utvikling av husholdningsrenovasjon. Internt i Iris Salten unngås selskapsmessig skiller mellom utvikling-kommunikasjon- og IT- avdelingen, da alle tre må samhandle i de fleste utviklingsprosjektene.

Utviklingsprosjekter vil involvere i større eller mindre grad alle selskapene i avfallsområdet (Retura Iris – Iris Produksjon – Iris Service og Iris Salten), og en flytting til Iris Salten sikrer en bredere forankring i alle selskapene.

De skisserte ulempene kan unngås ved:

- Utviklingsprosjekter må involvere Drift i ISE tidlig i prosjektorganisasjonen for å sikre driftserfaring.
- Implementering av utviklingsprosjekter gjøres av ISE og skal rapporteres til ISE styret.
- Når prosjektene går over til fase implementering skal ISE ha hovedansvar for den praktisk gjennomføring, og utviklingsavdelingen kobles av.
- Tettere kobling mot ISA styret ved at medlemmer i ISA styret er representert i ISE styret.

En flytting av Utviklingsavdelingen vil endre flere ansattes arbeidsoppgaver, og arbeidsgiver må ivareta de ansatte i en slik prosess.

Alternativ 2: Fusjonere Iris Salten og Iris Service.

Utfordringer:

- Kravet om mindre enn 20% næringsinntekter av totale inntekter kan bli vanskelig å holde seg innenfor.
- Kommersiell virksomhet kan får mindre fokus.

Løsninger på utfordringen:

- Kan næringsinntekter fra torg organiseres på annen måte enn i dag? (juridisk vurdering).
- Å opprettholde styrets fokus på alle selskapene kan løses gjennom egne styremøter for ISE.

Fordeler:

- Sikrer overordnet mål for eiere.
- Sikrer overordnet mål for styret i ISA .
- Ingen organisatoriske barrierer som begrenser samarbeidet mellom utviklingsavdelingen og kommunikasjonsavd.
- Mulighet for å bygge en større utviklingsavdeling med oppgaver innenfor bærekraft og gjenbruk/ombruk.
- Ett selvkostregnskap.
- Ingen mellomfakturering.
- Kort avstand mellom utvikling, kommunikasjon og operativ drift.

Ulemper:

- Mindre fokus på kommersiell virksomhet.
- Styret kan bli for driftsrelatert.
- Ikke like klart skille organisatorisk og økonomisk som ISE i eget AS.
- «Endring» i konsernstruktur kan oppleves som at ett virksomhetsområde blir mere viktig enn ett annet.
- Ved mulig krav om anbudsutsetting av innsamling, vil det kreve en fisjonering for å skille ut Innsamling i eget selskap.
- Vanskeligere å anbudsutsette behandling av husholdningsavfall ved at ISA eier IP 100%.
- fordring med for høy andel næringsinntekter.

Dagens organisering i to selskaper med to selvkostregnskaper med tilhørende mellomfakturering kan oppfattes uryddig, men det tilfredsstiller kravet om at andelen næringsinntekter ikke skal overstige 20% i hvert selskap. Dersom vi slår sammen Iris Salten og Iris Service vil vi være helt i grenselandet rundt 20% andelen næringsinntekter.

Deloitte er konferert i forhold til denne problemstillingen, men på kort sikt vil det være vanskelig å tilpasse seg denne regelen. På lengre sikt kan man organisere driften av Miljøtorgene på en annen måte for å begrense næringsinntekten. Et annet alternativ er å få innført en direktetildeling av «Innsamling og drift av

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

miljøtorg» til Iris Salten, men det krever tilslutning i alle eierkommunene. En direktetildeling vil være konkurransebegrensende, og det kan bli utfordrende å få nødvendig politisk støtte.
Begrensningene 20% regelen gir, gjør at alternativ 2; sammenslåing av ISA og ISE utgår.

Alternativ 3: Dagens ordning med ulike avhjelpende tiltak.

Utfordringer:
- Uavklarte roller og mandat/myndighet mellom ISA og ISE.
- Internt: manglende involvering av ISA i utviklingsprosjekter.

Løsning på utfordringen:
- Innføre fast sak om utvikling i styremøtene i ISA (tettere oppfølging i møter med styret i ISA).
- Innføre flere felles styremedlemmer i ISE og ISA.

Fordeler:	Ulemper:
• Utvikling er nært drift. • Konsernstyret ivaretar sine oppgaver mot alle selskaper i større grad enn om de er driftsstyre for ISE.	• Manglende delaktighet for styret i ISA • Stor administrasjon i et driftsselskap • Samme utfordring som i dag økonomisk To selvkostregnskap Mellomfakturering • Vanskelig å få synergier i konsernet når utviklingsavdeling ligger i ISE. • Vanskelig å bygge en større utvikling/prosjektorganisasjon mot ombruk og gjenbruk når det skal ligge i ISE.

Alternativ 4: Dagens organisering med samme styre i Iris Salten og Iris Service.

Fordeler:	Ulemper:
• Styret i ISA er sikret involvering i husholdning. • Utvikling er nært drift. • ISE som egen resultatenhet. • ISA styret får bedre forståelse for drift av ISE.	• For mye drift og for mange møter i ISA styret, ikke attraktivt å sitte i styret. • Samme utfordring som i dag økonomisk To selvkostregnskap Mellomfakturering • Vanskelig å få synergier i konsernet når utviklingsavdeling ligger i ISE. • Vanskelig å bygge en større utvikling/prosjektorganisasjon mot ombruk og gjenbruk når det skal ligge i ISE.

Alternativ 3 og alternativ 4 er svært like, men hvor styret blir mere involvert i alternativ 4.

Alle Iris selskapene innenfor avfallsområdet jobber svært tett, og en utviklingsavdeling må samhandle med Retura Iris og Iris Produksjon for å kunne gjennomføre sine prosjekter. Beslutninger tatt i utviklingsavdelingen vil mest sannsynlig også påvirke Retura Iris og Iris Produksjon. Å ha en utviklingsavdeling som kun jobber med husholdning uten å se til Retura Iris og Iris Produksjon er vanskelig å forsvare organisatorisk.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Å bygge en større utviklingsavdeling hvor ombruk og gjenbruk inngår involvere både Retura Iris og Iris Produksjon, og dette er vanskelig å gjøre ved at det legges til Iris Service.

I det daglige ser vi utfordringer med dagens løsning til tross for samhandlingsmøter med Iris Salten. Den ubeviste selskapskillene utfordrer samhandling mellom ISE og ISA.

Samhandling mellom selskapene innenfor avfallsområdet er avgjørende for å kunne levere bedre produkter og løsninger til våre kunder både innenfor husholdning og næring, alternativ 3 og 4 opprettholder dagens begrensinger.

Administrasjonenes anbefaling til styret etter drøfting av de ulike alternativene:

Ut fra drøftingene ovenfor er alternativ 1 «Flytting av utviklingsavdelingen til Iris Salten (ISA) som støttefunksjon for avfallsområdet», som den beste løsningen for å nå skisserte mål.

Iris Service (ISE) sin kjernevirksomhet er utførelse av Iris Salten sitt oppdrag innenfor husholdningsrenovasjon inkl. kontinuerlig forbedringsarbeid. I tillegg skal Iris Service implementere utviklingsprosjekter initiert i Iris Salten.

Det foreslås at styret diskuterer dagens styresammensetning i Iris Service sett i forhold til punktet overfor.

Forslag til vedtak:

Ut fra drøftingene ovenfor er alternativ 1 «Flytting av utviklingsavdelingen til Iris Salten (ISA) som støttefunksjon for avfallsområdet», som den beste løsningen for å nå skisserte mål.

Iris Service (ISE) sin kjernevirksomhet er utførelse av Iris Salten sitt oppdrag innenfor husholdningsrenovasjon inkl. kontinuerlig forbedringsarbeid. I tillegg skal Iris Service implementere utviklingsprosjekter initiert i Iris Salten.

Bjørn Ove Moum
Adm. dir.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

SAK 21-71 EIERSKAP I NYE AVSETNINGSKANALER INNENFOR OMRÅDET OMBRUK OG GJENBRUK.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

BAKGRUNN

IRIS har fått forespørsl fra gjenbruksprosjektene Omatt og Egna om eierskap og/eller samarbeid.

Vi kan regne med at det vil komme flere slike initiativer etter hvert.

Det må avklares internt hvordan vi skal forholde oss til slike forespørsler.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

OVERORDNET EIERSKAPSPOLITIKK revidert i sak 21-06

1. Iris Salten iks er langsiktig eier i kommersielle avfallsbedrifter.
2. Iris Salten iks skal utvikle sitt eierskap i bedrifter som leverer tjenester mot den blå næring.
3. Iris sine selskaper skal være strategisk forankret i FN- bærekraftmål. Driften skal måles i forhold til tredelt bunnlinje (økonomi, sosialt og miljø).
4. **For å sikre og utvide vår virksomhet innenfor avfallsområdet skal Iris ved sine datterselskaper utvikle nye forretningsområder, og engasjere seg i andre selskaper der dette er formålstjenlig.**
5. Selskaper som IRIS Salten IKS har styrende eierpost i skal ikke ha heleide datterselskap.
6. **Irisselskapene skal ikke ha eierandeler i selskaper hvor man ikke har innflytelse, dersom det ikke er av spesiell strategisk betydning.**
7. Utbyttet fra datterselskap skal normalt utgjøre 40% av årsresultat etter skatt.
8. Datterselskapene skal en gang i året rapportere status for strategi, drift og økonomi knyttet opp mot tredelt bunnlinje til hovedstyret.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

OMATT GJENBRUKSVERKSTED

- Reparasjon av hvitevarer og annet ee-avfall i samarbeid med Iris og Norsirk siden 2019
- Salg i Røde Kors bruktbutikk
- 4 ansatte, skoleelever vgs., arbeidstrening gjennom Nav

- Tilgang til ee-avfall fra ISE, RI og IP
- IP bidratt til videreutviklingen av konseptet
- IP har signert en forpliktende samarbeidsavtale

Omatt startes som aksjeselskap til nyttår.
Bodø Røde Kors og Frem Bodø som eiere. Ønsker også Coop Nordland og IRIS som eiere.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

EGNA BÆREKRAFTSSENTER

- Kjøpesenter med fokus på gjenbruk og bærekraft
- Ulike aktører innen gjenbruk, re-design, lokal produksjon mm.
- Frem Bodø står bak konseptet

- Planlagt åpning i Bodø Storsenter på slutten av 2021

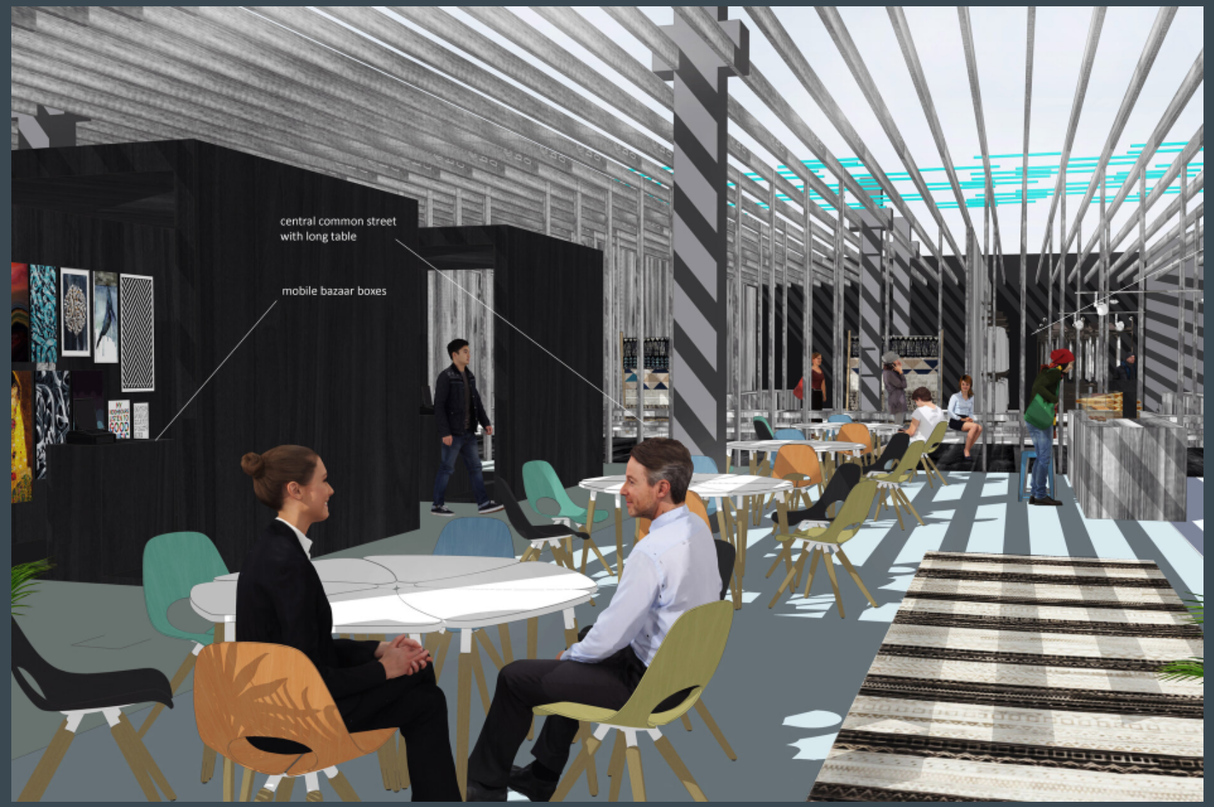

Iris Salten har blitt forespurt å være eier.
Inngått samarbeidsavtale:

- Ambassadør for Egna
- Kompetanse og kunnskap innen avfallsbransjen
- Tilgjengeliggjøre avfallsressurser

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

INNSPILL FRA ADMINISTRASJON:

- Gjenbruksprosjekter er en forutsetning for at vi skal nå våre bærekraftmål.
- Felles er at det må tilrettelegges for å gi «avfall» fra våre MT og Retura.
- Drift av slike prosjekter/selskap vil være avhengig av økonomisk støtte.
- Er Irisfondet en mulig finansieringskilde?

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

RELEVANTE SPØRSMÅL TIL DISKUSJON:

- Hvordan skal Iris som konsern forholde seg til forespørsler om eierskap i disse og tilsvarende/kommende prosjekter?
- Hva skal ligge i morselskap og datterselskap?
- Eierskap eller samarbeidsavtaler?
- Hvor aktivt skal eierskapet være?
- Hvilke ressurser skal stilles tilgjengelig for slike prosjekter?

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Styret – Iris Salten IKS

Sak nr. 21-72 25.10.21
Beslutningssak

Endring av fast tømmedag for husholdningsrenovasjon i Bodø

Hensikt

Effektiv drift ved innsamling av avfall er en viktig forutsetning for å nå våre mål knytte til tredelt bunnlinje. Ruteoptimalisering gir oss gevinst innenfor flere områder:

Økonomi: Reduserte kostnader som påvirker selvkosten positivt.

Miljø: Færre kjørte kilometer, bedre kundeopplevelse ved overgang til 14 dagers tømming om vinteren.

Sosial: Likhet mellom selskapene står sterkt i Iris, og en optimalisering av arbeidsdagen vil bidra til større likhet mellom sjåfører i konsernet.

Gjennomføring av ruteoptimalisering forutsetter en mere fleksibel henting av matavfall enn vi har i dag.

Bakgrunn

Dagens innsamlingssystem er dimensjonert av kapasiteten ved tømming av restavfall, hvor stort sett alle dunkene er ute på tømmedag og dunkene er fulle. Ved eksisterende ordning er rutestrukturen veldig fastlåst.

Strukturen er dårlig tilpasset fraksjonen matavfallet. Etter en gjennomgang av statistikken som er tilgjengelig i fagsystemet, viser det seg at mengdene som samles inn, spesielt på sommeren er lavere enn restavfallet, i tillegg er det ca 80% av kundene som setter ut dunken ved hver tømming. Det vil si at en rute som er på 500 dunker og som passer for restavfallet og til dels papiravfallet, ikke har mer enn 400 dunker på matavfallstømmingen.

Vi får ikke fylt opp arbeidsdagen til sidelastersjåførene, de dagene det er matkjøring, og materiellet blir dårlig utnyttet. Da det er få andre oppgaver som sjåførene kan gjøre etter kjøring, vask og vedlikehold, blir de som regel sendt hjem. Dette oppfattes som svært urettferdig for de som må jobbe full dag for samme lønn. Vårt omdømme vil også kunne få seg en knekk hvis det skulle bli allment kjent at vi ikke jobber fulle dager.

Det er derfor nødvendig å tenke nytt ift. ruteplanlegging.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Saken

Vi ønsker å løsrive matavfallet slik at vi kan få større ruter for å utnytte personell og materiell på en god måte. Andre effektiviserende tiltak i innsamling er vurdert, men vi har ikke funnet noen som gir samme effekt. **Vi ber derfor om en prinsipiell avgjørelse om at vi ikke skal være avhengige av å ha samme tømmedag for alle fraksjoner.**

Endring av månedlig tømming av matavfall til 14 dagers tømming.

Vi har hatt månedlig tømming i Bodø på vinteren i mange år. Dette for å få mer avfall per tømmedag, men dette gir oss utfordringer med at avfallet fryser i dunkene, som igjen genererer:

- Ødelagte dunker ved tømming.
- Krav om tilbakekjøring når dunken ikke kan tømmes.
- Dunkbytter.
- Tilbakekjøring dersom vi har full bil på rute.

Ved å endre til 14 dagers tømming, viser ruteplanleggingen at vi får mere effektive ruter totalt sett enn ved månedstømming. 14-dagers tømming gir også Bodø by`s befolkning samme servicenivå som resten av Salten, og forenkler kommunikasjon til våre kunder i Bodø ved at vi ikke bytter frekvens på matavfallet i løpet av året.

Effekten av ny rutestruktur

Når vi får fylt opp arbeidsdagene til sjåførene, får vi frigitt 12 kjøredager pr måned. Dette gir oss en mulighet til å bruke eksisterende sidelastere i den kommende Glasskjøringen som er bestemt ved overgang til dunk på hjul i Bodø og omegn. Den forespeilede investeringen i ny sidelaster (eller tar i bruk reservebil på fast basis) er dermed ikke nødvendig.

I tillegg frigir vi kapasitet hos det personellet som i dag kjører Glass-, metall-, og plastavfall slik at de kan konsentrere seg om plastkjøringen. De vil ha kapasitet til mer kjøring og kan dermed ta stordunk-rutene og i tillegg har vi kapasitet til å hente tilbake store deler av den containerkjøringen som Retura kjører for oss i dag. Totalt sett gir dette effekt på både økonomi, sosiale forhold og Miljø. Det er ikke gjort nøyaktige beregninger på dette tidspunkt.

Containertømmings som utføres av Retura fanges opp av reglene for offentlige anskaffelser og således må settes ut til konkurranse hvis vi ikke tar oppdraget tilbake til oss selv. Vi har i dag tilpasset utstyr og også tilgjengelig personell og materiell kapasitet til å ta oppdraget inn i vår egen rutestruktur.

Omleggingen omfatter deler av våre kunder i Bodø og endringen vil fanges opp i IRIS-appen, ved at kunden varsles på tømmedagen etter ønske når dunken skal settes ut. Vi mener derfor at endringen ikke vil medføre stor ulempe for kundene det gjelder. Av totalt 38000 abonnenter i hele Salten, er det nå bare utsendt ca 800-1000 kalendere i papirform, og tallet er synkende.

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46

Oppsummering

Omleggingen vil gi god effekt både økonomisk, sosialt og miljømessig. Vi reduserer «tom»kjøringen, og vi får en mer rettferdig belastning på vårt personell, totalt sett. Innbyggerne i Bodø vil med denne omleggingen oppnå samme service-nivå som resten av Salten. Vi sparer inn 12 kjøredager på en sidelaster noe som gjør at vi kan kjøre Glass- og metall med eksisterende materiell. Dette igjen frigir kapasitet for de sjåførene som kjører plastavfallet, slik at vi får utnyttet denne bilen fullt ut med stordunk- og containerkjøring. Dette forutsettes at matavfallet kan løsrives fra «fast» tømmedag som andre fraksjoner.

Forslag til vedtak:

Styret vedtar at driftsselskapet Iris Service AS skal tilrettelegge innsamlingsstrukturen for husholdningsrenovasjon slik at de på best mulig måte ivaretar økonomiske- sosiale- og miljømessige forhold. Dette medfører at matavfallet kan løsrives fra «fast» tømmedag som andre fraksjoner.

Bjørn Ove Moum
Adm. dir.

Andre Johnsen
Konst. daglig leder
Iris Service

Confidential, Moum, Bjørn Ove, 11/08/2021 20:22:46